

Kielce, dnia 5 kwietnia 2013 r.

WK-60.61.2012.1376.2013

Pan Jan Cedro

Dyrektor Gimnazjum im. Jana Pawła II
w Daleszycach

Wystąpienie pokontrolne

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych¹ w związku z § 4 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 r. w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania², przeprowadziła problemową kontrolę gospodarki finansowej w Gimnazjum w Daleszycach za okres od 1 stycznia 2011 r. do dnia zakończenia kontroli. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 12 lutego 2013 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono niżej opisane nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gimnazjum.

Przedstawiając ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

1. Obowiązująca w 2011 roku dokumentacja opisująca przyjęte zasady (politykę) rachunkowości nie określała:

- wykazu faktycznie prowadzonych ksiąg rachunkowych – dzienników częściowych pomimo, że zdarzenia grupowano w dziennikach „Budżet”, „ZFŚS”, „Comenius”, „Dochody własne - dożywianie”, „Dochody własne - pozostałe” oraz nie zawierała wykazu ksiąg rachunkowych prowadzonych techniką ręczną,
- opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, w tym określenia wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji.

Stwierdzona nieprawidłowość narusza art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b i lit. c ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponoszą Dyrektor oraz Główna księgowa.

---

¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 1113

² Dz.U. Nr 167, poz. 1747

³ Dz. U. z 2013 r. poz. 330, dalej ustawa o rachunkowości

Wniosek pokontrolny Nr 1

1.1 Uzupełnić dokumentację przyjętych zasad (politykę) rachunkowości poprzez:

- sporządzenie wykazu faktycznie prowadzonych ksiąg rachunkowych – dzienników częściowych,
- określenie nazwy programu służącego do prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera oraz wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji, stosownie do art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b i lit c ustawy o rachunkowości.

1.2 Przestrzegać obowiązku bieżącego aktualizowania polityki rachunkowości, stosownie do art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości, dostosowując dokumentację przyjętych zasad rachunkowości do potrzeb jednostki.

2. W księgach rachunkowych prowadzonych techniką ręczną w 2011 roku poprawiano błędne zapisy przez zamazywanie pierwotnej treści korektorem, co narusza art. 25 ust 1 ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi Główna księgowa.

Wniosek pokontrolny Nr 2

Stwierdzone błędy w zapisach poprawiać przez skreślenie dotychczasowej treści i wpisanie nowej, z zachowaniem czytelności błędnego zapisu, oraz podpisanie poprawki i umieszczenie daty, stosownie do art. 25 ust 1 ustawy o rachunkowości.

3. Kontrola dokonywania zapisów księgowych w dzienniku wykazała następujące nieprawidłowości:

- Zapisy księgowe nie zawierały faktycznej daty dokonania operacji oraz daty zapisu, co narusza art. 23 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym zapis księgowy winien zawierać datę dokonania operacji gospodarczej, datę dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu jeżeli różniła się od daty operacji oraz datę zapisu. Ponadto zapisy dotyczące rozrachunków nie zawierały wskazania terminu płatności, co uniemożliwia ustalenie stanu zobowiązań wymagalnych oraz zaległości, co narusza art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości.
- Zapisy w dzienniku nie zawierają danych pozwalających na ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu, co narusza art. 14 ust. 4 ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi Główna księgowa.

Wniosek pokontrolny Nr 3

3.1 W zapisach księgowych dziennika zawierać wszystkie elementy określone w art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, w tym datę dokonania operacji gospodarczej oraz datę zapisu. Ponadto w zapisach dotyczących rozrachunków wskazywać termin płatności celem umożliwienia sporządzenia sprawozdań w zakresie zaległości i zobowiązań wymagalnych, stosownie do art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

3.2 W dzienniku ujmować dane pozwalające na ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu, stosownie do art. 14 ust. 4 ustawy o rachunkowości.

4. Nie sporządzano za poszczególne okresy sprawozdawcze 2011 roku zestawień obrotów dzienników częściowych, co stanowi naruszenie art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, zgodnie z którym jeżeli stosuje się dzienniki częściowe, grupujące zdarzenia według ich rodzajów, to należy sporządzić zestawienie obrotów tych dzienników za dany okres sprawozdawczy.

Jednocześnie stwierdzono, że nie sporządzano na koniec okresu sprawozdawczego zbiorczego zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej. Sporządzano cząstkowe zestawienia obrotów i sald na podstawie zapisów na kontach księgi głównej dla dziennika obrotów „Budżet” oraz dla Dochody własne – dożywianie i dochody własne – pozostałe, w pozostałym zakresie nie sporządzano zestawień. Powyższe stanowi naruszenie art. 18 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi Główna księgowia.

Wniosek pokontrolny Nr 4

4.1 Sporządzać zestawienia obrotów dzienników częściowych grupujących zdarzenia według ich rodzajów za dany okres sprawozdawczy, stosownie do art. 14 ust. 3 ustawy o rachunkowości.

4.2 Sporządzać zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej uzgodnione z sumą obrotów dzienników częściowych, zgodnie z art. 18 ust. 1, w związku z art. 14 ust. 3 o rachunkowości.

5. Na dzień 31 grudnia 2011 roku nie przeprowadzono inwentaryzacji:

- środków pieniężnych w kasie drogą spisu z natury,
- środków pieniężnych na rachunkach bankowych drogą potwierdzenia sald z banku,
- zobowiązań i należności (sald kont zespołu 2 „Rozrachunki i rozliczenia”) drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników.

Nieprawidłowości stanowią naruszenie art. 26 ust. 1 pkt 1-3 ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponoszą Dyrektor Gimnazjum oraz Główna księgowia.

Wniosek pokontrolny Nr 5

5.1 Przeprowadzać inwentaryzację wszystkich aktywów i pasywów w odpowiednich terminach oraz z zastosowaniem właściwej metody, stosownie do art. 26 ustawy o rachunkowości, w szczególności:

- Inwentaryzację aktywów pieniężnych w kasie jednostki przeprowadzać na ostatni dzień każdego roku obrotowego drogą spisu z natury, stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości.
- Środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych inwentaryzować na ostatni dzień każdego roku drogą otrzymania od banku potwierdzeń prawidłowości wykazanego

w księgach rachunkowych stanu tych aktywów (potwierdzenia sald), stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

– Zobowiązania i należności, za wyjątkiem należności podlegających inwentaryzacji w drodze potwierdzenia sald, inwentaryzować corocznie drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników, stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

5.2 Przestrzegać obowiązku dokumentowania wyników inwentaryzacji oraz powiązania ich z zapisami ksiąg rachunkowych, stosownie do art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

6. W rocznym sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2011 roku wydatki wykonane wykazane w kolumnie 6 tego sprawozdania ujęto na podstawie danych wynikających z kont 101 „Kasa” i 130 „Rachunek bieżący jednostki”, co narusza § 8 ust. 2 pkt 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁴. Powyższe wynika z tego, że w momencie podjęcia gotówki z rachunku bankowego do kasy nie wskazywano podziałki klasyfikacji wydatków, tj. nie dokonywano zapisu w ewidencji analitycznej konta 130.

Nieujmowanie wszystkich operacji dotyczących zrealizowanych wydatków w księgach pomocniczych prowadzonych do konta 130 wg podziałek klasyfikacji budżetowej wydatków narusza również art. 16 ust 1 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania konta 130 określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁵

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi Główna księgowia.

Wniosek pokontrolny Nr 6

6.1 Wszystkie operacje ujmowane na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” powtarzać w ewidencji szczegółowej prowadzonej do tego konta według podziałek klasyfikacji budżetowej wydatków, stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz zasad funkcjonowania tego konta, określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

6.2 W sprawozdaniach Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych wydatki wykonane wykazywać na podstawie danych księgowości analitycznej wydatków budżetowych do rachunku bieżącego (subkonto wydatków), stosownie do § 8 ust. 2 pkt 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

---

⁴ Dz.U. Nr 20, poz. 103.

⁵ Dz. U. z 2013r. poz. 289, dalej rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

7. W sprawozdaniu „Rachunek zysków i strat” sporządzonym na dzień 31.12.2011 roku w kolumnie „Stan na koniec roku bieżącego” zawyżono wartość w pozycji B.V. „Wynagrodzenia” o kwotę 330,94 zł, natomiast w pozycji B.VI. „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia dla pracowników” zaniżono wartość o tą samą kwotę. Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi Główna księgowa.

Wniosek pokontrolny Nr 7

W rachunku zysków i strat wykazywać rzetelne dane, zgodne z ich treścią ekonomiczną, wynikające z prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

8. Operacje dotyczące wpływu do kasy gotówki z tytułu realizacji czeku gotówkowego ujęto w raporcie kasowym oraz w ewidencji księgowej konta 101 „Kasa” pod inną datą niż faktyczna data operacji. Stwierdzona nieprawidłowość narusza art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, zgodnie z którym księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bieżąco, jeżeli ujęcie wpłat i wypłat gotówką, czekami i weksłami obcymi następuje w tym samym dniu, w którym zostały dokonane.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi Główna księgowa.

Wniosek pokontrolny Nr 8

Operacje kasowe dotyczące wpłat gotówki do kasy z tytułu realizacji czeku gotówkowego ujmować w księgach rachunkowych w tym samym dniu, w którym zostały dokonane, stosownie do art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

9. W raportach kasowych w kolumnie „Dowód/Symbol/Numer” nie wskazywano faktycznego rodzaju i numeru dowodu księgowego, na podstawie którego dokonano zapisu, co narusza art. 20 ust. 3 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi Kasjer.

Wniosek pokontrolny Nr 9

Egzekwować ujmowanie w raportach kasowych poszczególnych numerów dowodów źródłowych.

10. W dniu 14 grudnia 2011 roku zawarto umowę na Nr 04/2011/2012 na zakup i montaż jednego zestawu interaktywnego (tablicy interaktywnej, projektora, notebooka) za wynagrodzeniem 15.000 zł. Plan finansowy w dziale 801, rozdziale 80110, paragrafie 4211

w dacie zawarcia umowy wynosił 20.000 zł, natomiast wykonanie wynosiło 7.391,86 zł. W związku z powyższym przekroczono upoważnienie do zaciągania zobowiązań o kwotę 2.391,86 zł. Stwierdzona nieprawidłowość narusza art. 46 ust. 1 oraz art. 261 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych⁶.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Dyrektor.

Wniosek pokontrolny Nr 10

Zobowiązania pieniężne zaciągać do wysokości kwot wydatków określonych w zatwierdzonym planie finansowym, stosownie do art. 46 ust. 1 oraz art. 261 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

11. Stwierdzono przypadki przekroczenia limitów wydatków ustalonych w planie finansowym na 2011 rok w następujących podziałkach klasyfikacji wydatków:

Podziałka klasyfikacji (dział, rozdział, paragraf klasyfikacji wydatków)			Data przekroczenia	Kwota
801	80110	4110	02.12.2011 r.	21.244,47 zł
801	80113	4210	04.11.2011 r.	6.131,25 zł
801	80113	4210	22.11.2011 r.	743,10 zł
801	80148	4110	02.12.2011 r.	363,08 zł

Stwierdzona nieprawidłowość stanowi naruszenie art. 44 ust. 1 pkt. 3 oraz art. 254 pkt. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Dyrektor.

Wniosek pokontrolny Nr 11

Wydatków budżetowych dokonywać w granicach kwot określonych planem finansowym przy uwzględnieniu prawidłowo dokonanych przeniesień zgodnie z planowanym przeznaczeniem, stosownie do art. 44 ust. 1 pkt. 3 oraz art. 254 pkt. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

13. Dyrektor decyzją nr 7/11 z dnia 14.10.2011 r. dokonał zmniejszenia wydatków w dziale 801, rozdziale 80113, paragrafie 4010 o kwotę 25.000 zł. Powyższe zmniejszenie wydatków w § 4010 „Wynagrodzenia osobowe pracowników” nastąpiło z naruszeniem upoważnienia określonego w Zarządzeniu Nr 18/2010 Burmistrza Miasta i Gminy Daleszyce z 14 marca 2011 r. na podstawie którego Dyrektor został upoważniony do przeniesień w planach finansowych jednostki z wyłączeniem przeniesień wydatków między działami oraz z wyłączeniem wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń. Nieprawidłowość narusza § 12 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów

⁶ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.

budżetowych⁷, zgodnie z którym kierownik samorządowej jednostki budżetowej może dokonywać przeniesień planowanych wydatków w planach finansowych samorządowych jednostek budżetowych, w granicach upoważnień przyznanych przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Dyrektor.

Wniosek pokontrolny Nr 12

Przeniesień w planach finansowych jednostki dokonywać w granicach upoważnień przyznanych przez Burmistrza, stosownie do § 12 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych.

13. W 2011 roku nie wyegzekwowano należnych odsetek za nieterminowe wpłaty czynszu za najem lokalu użytkowego w kwocie 217,22 zł. Ponadto od najemcy lokalu pobrano czynsz za m-c maj 2011 r. w wysokości zaniżonej o 40 zł.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Dyrektor.

Wniosek pokontrolny Nr 13

W prawidłowej wysokości ustalać przypadające należności pieniężne, w tym mające charakter cywilnoprawny oraz terminowo podejmować w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania, stosownie do art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

14. Saldo końcowe na dzień 31.12.2010 r. konta 310 „Materiały” zostało ujęte jako saldo początkowe na dzień 1 stycznia 2011 r. na koncie 700 „Sprzedaż produktów i koszt ich wytworzenia”. Nieprawidłowość narusza art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Główna księgowa.

Wniosek pokontrolny Nr 14

Wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów ujmować w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych, stosownie do art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

15. W aktach osobowych pracowników nie umieszczono pism o przyznanych i wypłaconych nagrodach, co narusza art. 105 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy, w związku z § 6 ust. 2 pkt 2 lit. g) Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych

---

⁷ Dz. U. Nr 241, poz. 1616

pracownika⁸.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Dyrektor.

Wniosek pokontrolny Nr 15

Sporządzać zawiadomienia o przyznaniu nagród wskazując ich uzasadnienie na piśmie i gromadzić w aktach osobowych pracowników, stosownie do art. 105 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy, w związku z przepisami określonymi § 6 ust. 2 pkt 2 lit. g) Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika.

16. W dniu 10 czerwca 2011 roku dokonano wydatku zaklasyfikowanego do działu 801, rozdział 80110, paragraf 4210 polegającego na udzieleniu pożyczki (przelaniu środków) na rachunek programu COMENIUS. Powyższy wydatek został dokonany z naruszeniem art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych zgodnie z którym środki publiczne przeznacza się na wydatki publiczne oraz art. 44 ust. 2 ww. ustawy zgodnie z którym wydatki dokonuje się zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Główna księgową oraz Dyrektor.

Wniosek pokontrolny Nr 16

Przestrzegać przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, poprzez dokonywanie wydatków ze środków publicznych, stosownie do art. 6 ust. 1 w związku z art. 5 oraz art. 44 ust. 2 tej ustawy i nie dokonywać wewnętrznych pożyczek środków między rachunkami jednostki.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje od Pana Dyrektora zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach
/-/
mgr Henryk Rzepa

Do wiadomości:

Burmistrz Daleszyc

---

⁸ Dz. U. Nr 62, poz. 286 z późn. zm.